

INUIT ATAQATIGIIT

INATSISARTUNI

Nuuk, 30.08. 2013

Inatsisartut suleriaasianni § 37 naapertorlugu Naalakkersuisunut apeqqutit imaattut saqqummiupakka:

(Inatsisartuni ilaasortaq Sara Olsvig, Inuit Ataqatigiit)

Apeqqutit:

1)

Kalaallit Nunaata Issittumi Siunnersuisoqatigiinni peqataanera pillugu allakkatigut Naalagaaffeqatigiiffiup Canadallu akornanni isumaqatigiissuteqartoqarpa? Allakkatigullu isumaqatigiissusiortoqarsimappat Naalakkersuisut isumaqatigiissut saqqummiutissallugu pilersaarpat Inatsisartullu Nunanut allanut Sillimaniarnermullu Ataatsimiititaliaanut assinganik nassiussiniarpat?

2)

Isumaqatigiissutaava Canadamiut siulittaasuutitaqarneranni isumaqatigiissutaasimasoq siulittaasuutitaqarunnaarpata atuutiinnassasoq imaluunniit pisariaqassava isumaqatigiissutip USA-mik isumaqatiginninniutigeqqinnissaa, taakku Issittumi Siunnersuisoqatigiinni siulittaasuutitaqalerpata?

3)

Eqqortumik paasinninnerua apeqqutit nunanut allanut sillimaniarnermullu tunngasut Danmarkip oqaaseqarfigisassagai, taakkununga tunngasut uagut suli akisussaaf-figilersimannginnatsigit, Danmarkilu oqaloqatigiinnikkut aalajangiunneqareersimanngippat Kalaallit Nunatta pisuni aalajangersimasuni oqaaseqartartuunissaa?

4)

Naalakkersuisut Issittumi Siunnersuisoqatigiinni Danmarkimik Savalimmiunillu isumaqatigiissutertik Issittumi Siunnersuisoqatigiit ataatsimiinnerini akunnerminni inissamik agguuassisarnissamut tunngasoq saqqummiutissamaarpat Inatsisartullu Nunanut allanut Sillimaniarnermullu Ataatsimiititaannut assinganik nassitsiniarpat?

5)

Naalakkersuisut Issittumi Siunnersuisoqatigiinni peqataajumajunnaarnertik Issittumi inuit nunallu namminersortut allat suleqatigalugit aaqqissuussimavaat aammalu Naalakkersuisut inissisimanertik atorniarpaat inuit nunallu namminersortut Issittumiittut allat sinnerlugit oqaaseqartarnissaminnut inuit naalagaaffiillu taakku Issittumi Siunnersuisoqatigiinni sapinngisamik nakuunerpaamik nipeqarnissaat qularnaarniarlugu?

Tunngavilersuut:

Naalakkersuisut siulittaasuata ukioq manna siusinnerusukkut aalajangiuppaa Kalaallit Nunaata Issittumi siunnersuisoqatigiinni peqataanera tamakkiisumik unitsikkallarniarlugu. Tassunga atatillugu Naalakkersuisut siulittaasuut nalunaarpoq tamatumuuna siunniukkitsik Danmarkip Kunngearfiata Issittumi Siunnersuisoqatigiit siulittaasuutitaqarfiannik nutaamik isumaqatiginninniarnissaa Kalaallit Nunaata Issittumi atorfilittat qaffasinnerusut (Senior Arctic Officials) ataatsimiinnerini peqataatitaqartalernissaa anguniarlugu. KNR-imilu apersorneqarluni Naalakkersuisut Siulittaasuut oqarpoq isumaqatiginninniarnertit pingasunik inerreqarsinnaasut; 1) Kunngearfik Danmark inissanik pingasunik pissarsisinnaasoq, taamalu Kalaallit Nunaat, Savalimmiut Danmarkilu tamatigut immikkut inissaqalerlutik, 2) inissanik marluinnarnik pissarsisoqassagaluarpat

inissat aappaat Kalaallit Nunaannut immikkoortinneqassasoq aammalu 3) inissamik ataasiinnarmik pissarsisoqassappat taanna Kalaallit Nunaata pissagaa.

Issittumili Siunersuisoqatigiit ingerlatseriaaseq pillugu maleruagassai killiliimmata Kunngaqarfiullu Danmarkip ilumini aalajangermagu naalagaaffiup aallartitai qanoq katiterneqassanersut naalagaaffiullu Atorfilittaasa Pingaarnarat (SAO) kinaassanersok kikkullu kinaluunnit isumaqatigiissusiornerne issiaqataassanersok, eqqumiigeqaarput Naalakkersuisut siulittaasuut isumaqarsimammat ajornartorsiutaasoq canadami siulittaasuuffik isumaqatigiissusiorfigalugu aaqinneqarsinnaasoq.

Taamaattumik Canadamiut siulittaasuutitaannik isumaqatiginninniarnarit qanorpiag angusaqarfiusimanersut paasissallugu Inatsisartunut soqutiginarluinnassaaq, soorluttaaq Naalakkersuisut Siuttaasuata kalerriutigeriigaatut Issittumi Siunnersuisoqatigiinni inissat qanoq agguanneqarnissaat pillugu Naalagaaffeqatigiit iluminni isumaqatigiissutaat suleriaqqinnissamut annertuumik aalajangiisuussasoq.

Aammattaq soqutiginarpoq paasissallugu Naalakkersuisut uani peqataajumajunnaarnerminni siunertarisimaneraat inuit nunallu namminersortut allat, soorlu Canadamiittut, Issittumi Siunnersuisoqatigiinni nipaasa nakussassarneqarnissaat. Naalakkersuisut Siulittaasuut aggustip 21-anni tusagassiuutinut nalunaarummini allappoq "Canadap Issittortaalu assigiissuteqaqaagut, taakkulu issittumi innuttaasut pillugit tulleriarinerat Naalagaaffeqatigiinni iluarisimaarneqarpoq".

Taamaammat Inatsisartunut soqutiginarpoq akissutissarsissallugu, Naalakkersuisut anguniarneraat inuit nunallu immikkoortui namminersortut sinnerlugit oqaaseqartarnissartik, imaluunniit peqataajumajunnaarsimaneq Kalaallit Nunattalu Issittumi Siunnersuisoqatigiinni peqataanissaanik isumaqatiginninniarnarne imminuinnaq eqqarsaatigisoqarsimanersok.

Naggasiullugulu isumarput naapertorlugu Inatsisartunut pingaaruteqartorujussuuvoq ilisimassallugu, Canadamiut siulittaasoqarfiannik isumaqatigiissut nutaaq kalerriutigneqareersorlu Kalaallit Nunaata Issittumilu Siunnersuisoqatigiit akornanni isumaqatigiissutitut ataavartutut isigineqassanersok, imaluunniit Issittumi Siunnersuisoqatigiinni siulittaasuuffiup allanngorneri tamaasa nutaamik isumaqatigiinniartoqartassanersok. Tamatumani innersuussutigeqqillugu Issittumi Siunersuisoqatigiit ingerlatseriaaseq pillugu aalajangersagaanni allannguisoqarsimannginnera.

Ullut suliffiit qulit qaangiutsinnagit akissutisinissara qilanaaraara.